

POLITIET

Politidirektoratet og Oslo politidistrikt

Hatkriminalitet i Norge 2023

April 2024

Innhold

Forord	3
Sammendrag	4
1. Innledning	5
2. Metode	7
3. Registrerte anmeldelser med hatmotiv	8
3.1. Type lovbrudd	11
3.2. Ulike hatmotiv	13
3.2.1. Grunnlag hudfarge/etnisitet	15
3.2.2. Grunnlag religion	17
3.2.3. Grunnlag seksuell orientering	19
3.2.4. Grunnlag kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk	21
3.2.5. Grunnlag nedsatt funksjonsevne	23
3.3. Nærmere om antisemittisme	25
4. Avgjørelser	28
4.1. Påtaleavgjørelser	28
4.1.1. Oppklaringsprosent	28
4.1.2. Saksbehandlingstid	29
4.1.3. Avgjorte anmeldelser	31

Forord

Nasjonalt kompetansemiljø innen hatkriminalitet ble etablert i 2021. Kompetansemiljøet er lagt til Oslo politidistrikt (OPD), som har hatt en egen hatkriminalitetsgruppe siden 2014. Mandatet til miljøet er å heve kompetansen rundt hatkriminalitet, samt bistå alle landets politidistrikter med kunnskap og veiledning innenfor fagfeltet. I løpet av 2023 har Nasjonalt kompetansemiljø innen hatkriminalitet gjennomført en to-dagers opplæringspakke for alle politidistrikter. Opplæringen har skjedd etter "train the trainers" - prinsippet. Det vil si at hvert politidistrikt har opprettet egne "ressursteam", som igjen skal lære opp egen organisasjon.

Bakgrunnen for dette har vært varierende kunnskap rundt hatkriminalitet i de ulike politidistriktene. Målet med den nasjonale opplæringen i 2023 har vært å bidra til større avdekking av hatkriminalitet, høyere kvalitet innenfor etterforskning og påtalearbeid, bedre ivaretagelse av de fornærmede, samt tettere dialog med tverrfaglige samarbeidspartnere.

Nasjonalt kompetansemiljø innen hatkriminalitet betjener den nasjonale tipsportalen for hatefulle ytringer¹. Miljøet har i 2023 også revidert/oppdatert hatkriminalitetsiden på KO:DE². Her finner man presentasjoner, videoer, tiltakskort, rettspraksis, forskning mm., og en liste over alle hatkriminalitetskontaktene i de ulike politidistriktene.

I løpet av 2023 har Nasjonalt kompetansemiljø innen hatkriminalitet også hatt workshop med flere interesseorganisasjoner. Formålet har vært å etablere et tettere samarbeid innen fagfeltet hatkriminalitet. Tilstede var Muslimske dialognettverk, STL (samarbeidsrådet for tros- og livssynssamfunn), Stopp diskrimineringen, Antirasistisk senter, FRI, Skeiv Ungdom, Unge funksjonshemmede og Samisk hus.

Juli 2023 kom resultatene fra LBHTIQ+ undersøkelsen på Pride 2022:

Undersøkelsen viser at 37 prosent har svært eller ganske høy tillit til at politiet ivaretar deres behov som LHBTIQ+. 30 prosent opplyser derimot at de har svært eller ganske lav tillit. Mange av respondentene opplever hatkriminalitet eller trakassering. Hele 40 prosent oppgir at de har vært utsatt for hatkriminalitet de to siste årene. Av dem som har opplevd hatkriminalitet, er det kun åtte prosent som har anmeldt forholdet til politiet. Det er ulike grunner til dette, men en viktig årsak er trolig manglende tiltro til at det nytter. Det er en utfordring både for LHBTIQ+, politiet og samfunnet som helhet. Norsk politi skal være ett politi for alle og ha tillit i hele befolkningen.

Oslo politidistrikt har årlig gitt ut en egen hatkriminalitetsrapport³. En slik rapport vil ikke utgis for 2023. Politidirektoratet har i stedet anmodet Oslo politidistrikt om å utarbeide denne nasjonale rapporten - som viser trekk og utvikling for anmeldt hatkriminalitet i hele landet for 2023.

Ida Melbo Øystese

Politimester

Oslo politidistrikt

¹ <https://www.politiet.no/tips>

² KO:DE er politiets nasjonale fagportal for formidling av politiets fag og metoder.

³ Nasjonalt kompetansemiljø innen hatkriminalitet vil derimot utgi dybdeanalyser ilt. 2024

Sammendrag

Hatkriminalitet defineres som straffbare handlinger som helt eller delvis er motivert av, eller har sin bakgrunn i andres hudfarge, nasjonale eller etniske⁴ opprinnelse, religion/livssyn, seksuell orientering, kjønnsidentitet eller kjønnsuttrykk, eller nedsatt funksjonsevne.

Rapporten omhandler forhold som er anmeldt som hatkriminalitet. Det er grunn til å tro at det er mørketall, ved at noe hatkriminalitet ikke blir anmeldt. Samtidig rammes ikke alle handlinger som anmeldes og registreres som hatkriminalitet av straffelovens bestemmelser. Rapporten gir derfor ikke et fullstendig bilde på omfanget av hatkriminalitet i Norge.

Totalt ble det registrert 1090 anmeldelser kodet som hatkriminalitet i Norge i 2023. Dette er en økning på ca. 18 % fra året før. Utviklingen antas å ha sammenheng med økt bevissthet rundt hatkriminalitet i befolkningen, i tillegg til økt kompetanse hos politiet. Det kan heller ikke utelukkes en reell økning av hatkriminalitet. Oslo politidistrikt etterforsket ca. en tredjedel av disse anmeldelsene i 2023.

Hovedtrekkene i rapporten viser at hatefulle ytringer, kroppskrenkninger og hensynsløs adferd, er lovbruddene som utmerker seg. Både i 2023 og foregående år, utgjør hatefulle ytringer den klart største andelen av alle anmeldte lovbrudd med hatmotiv. I 2023 ble det registrert 421 slike anmeldelser.

Hudfarge, nasjonal eller etnisk opprinnelse viser seg å være det vanligste hatmotivet og utgjør 46 % av alle registrerte hatmotiv. Det er også grunn til å merke seg økningen i antall anmeldelser med antisemittisme, seksuell orientering, og kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk, som hatmotiv. Det er uklart om den markante økningen skyldes at det ble begått flere straffbare handlinger, eller om det kan begrunnes i økt tilbøyelighet til å anmelde hatefulle ytringer.

⁴ Under etnisitet inngår også antisemittisme, samehat og antisiganisme.

1. Innledning

Både i forskning og i media har hatkriminalitet fått økt oppmerksomhet de seneste årene. Det gjør seg også gjeldene hos politiet. Hatkriminalitet har konsekvenser for den som rammes direkte, for de som tilhører samme gruppe og for samfunnet som helhet. Denne form for kriminalitet kan i ytterste konsekvens true demokratiske verdier, slik som ytringsfrihet og likeverd. Kunnskap om skadevirkningene av hatkriminalitet har satt forebygging, og bekjempelse av slik kriminalitet, høyt på den politiske dagsordenen. Det har kommet en rekke handlingsplaner på feltet de siste årene. Dette markerer hvor viktig arbeidet mot hatkriminalitet er, samt fokuset denne formen for kriminalitet skal ha på tvers av ulike etater.

Det finnes ingen omforent definisjon av hatkriminalitet. Oslo politidistrikt benytter en definisjon som tar utgangspunkt i kjernebestemmelsene i lovgivningen om hatkriminalitet, nemlig straffelovens §§ 185 hatefulle ytringer og 186 diskriminering. Definisjonen lyder slik:

Hatkriminalitet er straffbare handlinger som helt eller delvis er motivert av, eller har sin bakgrunn i andres hudfarge, nasjonale eller etniske opprinnelse, religion/livssyn, seksuell orientering, kjønnsidentitet eller kjønnsuttrykk, og/eller nedsatt funksjonsevne.

Ordlyden tilsier at det må finnes en årsakssammenheng mellom det straffbare forholdet og de vernede grunnlagene.

Hatkriminalitet er ikke avgrenset til bestemte straffebud. Overordnet kan ulike typer hatkriminalitet deles opp i tre bolker, hvor den første består av straffeloven §§ 185 og 186. Overtredelse av disse bestemmelsene anses som hatkriminalitet uten videre.

Den andre bolken består av straffeloven § 264 om grove trusler, § 272 om grov kroppskrenkelse, § 274 om grov kroppsskade og § 352 om grovt skadeverk. Det følger av disse bestemmelsene at det i vurderingen av om lovbruddet skal subsumeres som en grov overtredelse, blant annet skal legges særlig vekt på om overtredelsen var motivert av fornærmedes hudfarge, nasjonale eller etniske opprinnelse, religion, livssyn, seksuelle orientering, kjønnsidentitet, kjønnsuttrykk eller nedsatte funksjonsevne.

Den tredje bolken gjelder alle andre straffbare forhold, hvor straffen kan skjerpes i medhold av straffeloven § 77 bokstav i dersom lovbruddet har sin bakgrunn i andres religion eller livssyn, hudfarge, nasjonale eller etniske opprinnelse, seksuelle orientering, kjønnsidentitet eller kjønnsuttrykk, funksjonsevne eller andre forhold som støter an mot grupper med et særskilt behov for vern. Denne generelle straffeskjerpelsesbestemmelsen har altså et noe videre anvendelsesområde enn bestemmelsene under de to andre bolkene, idet det åpnes opp for å ta hensyn også til andre grupper enn de særskilt nevnte. Det er også verdt å merke seg at det for bestemmelsene under bolken to er et krav om at lovbruddet er motivert av at *fornærmede* tilhører et av de vernede grunnlagene, mens det for bruk av straffeskjerpelsesbestemmelsen i § 77 bokstav i er tilstrekkelig at lovbruddet har sin bakgrunn i at *andre* tilhører et av de vernede grunnlagene.

Registrering av hatkriminalitet skiller seg ut fra politiets øvrige registrering av anmeldelser, ved at det blir registrert et hatmotiv i tillegg til straffebud. Hatmotiv kommer ikke alltid frem ved anmeldelse. Uttrykket "doble" mørketall blir brukt i sammenheng med hatkriminalitet, ettersom slik kriminalitet ofte ikke blir anmeldt, samt at saker ikke alltid oppfattes å være hatkriminalitet for politiet, og derfor ikke blir registrert korrekt. Det er likevel grunn til å tro at politiets registrering av hatkriminalitet har blitt betraktelig forbedret som følge av økt kunnskap og fokus de seneste årene.

I Riksadvokatens mål- og prioriteringsskriv for straffesaksbehandlingen i 2023⁵ står det at hatkriminalitet fremdeles skal vies særskilt oppmerksomhet. Etterforskning av hatkriminalitet skal med det prioriteres. Arbeidet har blitt ett fellesskapsansvar, som både samfunnet og politiet tar på alvor.

Denne rapporten er et bidrag til arbeidet mot hatkriminalitet. Den viser statistikk over anmeldt hatkriminalitet i Norge i 2023. **Det er viktig å presisere at rapporten omhandler *anmeldt* hatkriminalitet, og ikke det faktiske omfanget av hatkriminalitet i Norge.** Data til rapporten er fremskaffet gjennom søk i analyseprogrammet PAL for STRASAK, og uttrekket er gjort ved å hente ut anmeldelser registrert i Norge i perioden 2018-2023.

Rapportens oppbygging:

Rapportens andre kapittel beskriver metoden som er brukt for innhenting av data. Tredje kapittel omhandler registrerte anmeldelser med hatmotiv kategorisert etter type lovbrudd og ulike hatmotiv. Fjerde kapittel tar for seg avgjørelser tatt i forbindelse med hatkriminalitetssaker.

⁵ <https://www.riksadvokaten.no/wp-content/uploads/2023/02/M%C3%A5l-og-pri-2023-.pdf>

2. Metode

Data til denne rapporten er fremskaffet gjennom søk i analyseprogrammet PAL for STRASAK som henter informasjon fra straffesakssystemet. Uttrekket er gjort ved å hente ut anmeldelser registrert i Norge i perioden 2018-2023, hvor anmeldelsene enten er registrert med hatefulle ytringer eller diskriminering, eller andre anmeldelser som er merket med hatmotiv. Det kan variere hvilke lovbruddskategorier som er nevnt under de ulike grunnlagene, på bakgrunn av relevans. Vinningslovbrudd er i enkelte tabeller lagt inn under "andre lovbrudd" grunnet få saker. Dette grunnlaget er hentet ut fra de årlige historiske databasene til PAL for STRASAK som låses ved hvert årsskifte. De låste databasene gir en forutsigbarhet i målingene.

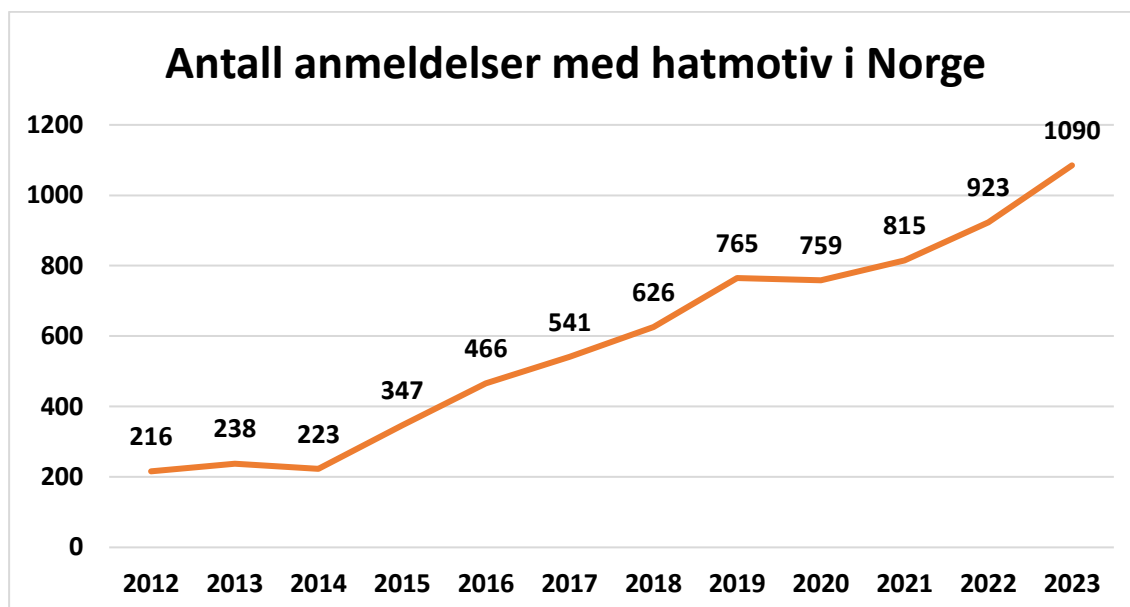
Hvis annet ikke er oppgitt er tallmaterialet hentet ut 1. januar det enkelte år. Kodeendringer som har skjedd etter 1. januar det enkelte år, vil derfor ikke få betydning. Dette er gjort for å ha mest mulig sammenlignbare tall. Blant annet kan det være saker hvor man i løpet av etterforskningen finner ut at det vil være mer korrekt å bruke en annen lovhjemmel enn det som opprinnelig ble registrert, og dermed også en annen statistikkgruppe.

Datagrunnlaget fra PAL for STRASAK er basert på informasjonen som ligger i straffesaken på tidspunktet for datauttrekk. Gitt at tallmaterialet i rapporten som hovedregel bygger på frysede tall per 1. januar, vil f.eks. anmeldelser registrert tidlig på året være mer fremskredet i etterforskningsøyemed, og i mange tilfeller også påtaleavgjort ved utløpet av året. Kvaliteten på informasjonen som ligger i straffesaken vil dermed variere med når på året den er registrert. Likevel er kvaliteten på statistikken og datagrunnlaget i stor grad avhengig av at presis informasjon blir lagt inn ved opprettelsen av en anmeldelse. Økt fokus på korrekt registreringspraksis er helt vesentlig for at politiets driftsstatistikk skal inngå som et kunnskapsgrunnlag om den registrerte kriminaliteten.

3. Registrerte anmeldelser med hatmotiv

Totalt ble det registrert 1090 anmeldelser som hatkriminalitet i Norge i 2023. Dette er en økning på ca. 18 % fra året før. Økt bevissthet og oppmerksomhet rundt hatkriminalitet i befolkningen, samt økt kompetanse hos politiet, kan antas å ha sammenheng med økning i anmeldelser. Det er likevel grunn til å tro at det fremdeles er store mørketall for denne typen lovbrudd, som innebærer at det begås og oppleves hatkriminalitet som aldri blir anmeldt.

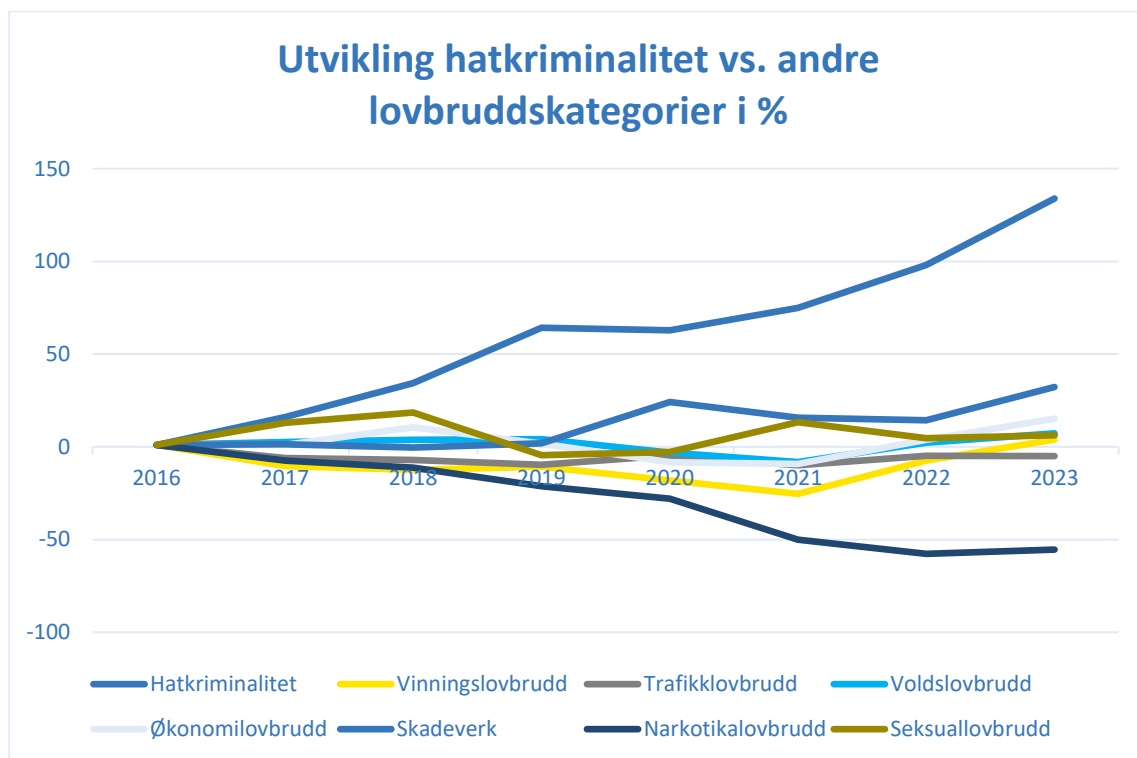
Figur 1: Antall anmeldelser med hatmotiv i Norge for registreringsår 2012-2023⁶.

Sett opp mot andre typer lovbrudd skiller hatkriminalitet seg ut med en stor økning i antall anmeldelser.

⁶ Tall fra 2012-2016 er hentet fra årsrapporter om hatkriminalitet utgitt av Politidirektoratet for disse årene. Tall for 2017-2023 – PAL STRASAK.

Figur 2: Anmeldelser hatkriminalitet indeksert⁷.

Over en tredjedel av hatkriminaliteten etterforskes i Oslo politidistrikt.

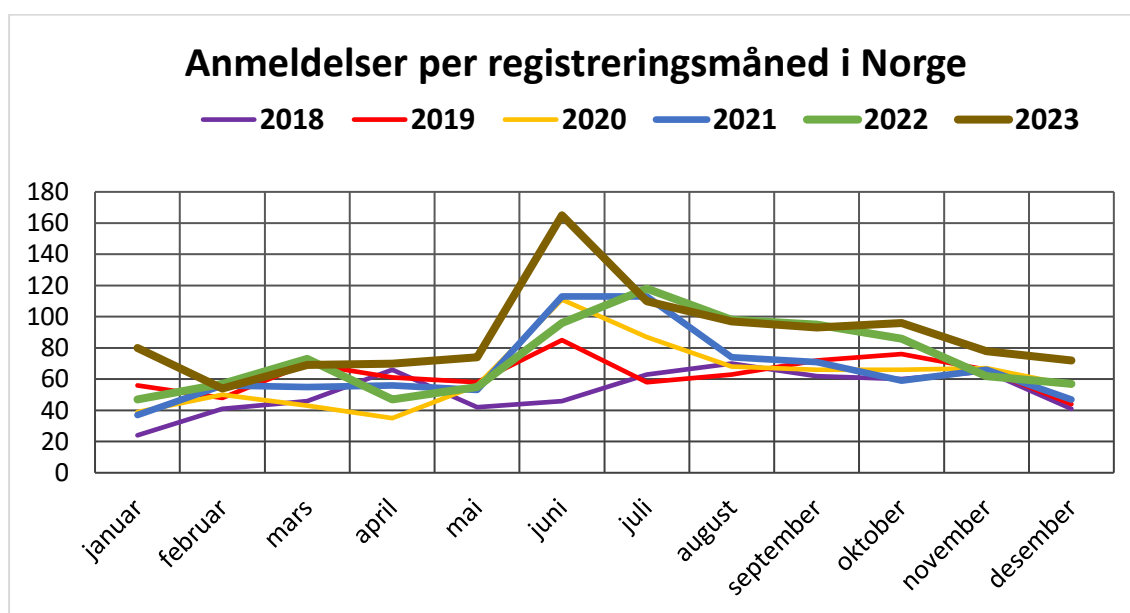
Oslo politidistrikt etterforsket over en tredjedel av anmeldelsene i 2023. Øst, Innlandet, Troms og Finnmark politidistrikt har hatt en reduksjon i antall anmeldelser det siste året. Derimot har Sør-Øst politidistrikt hatt størst økning med 70 % og Møre og Romsdal politidistrikt med 72,2 %.

⁷ Tallgrunnlaget for de andre kriminalitetstypene er hentet fra JUS065.

Tabell 1: Sak fordelt på distrikt.

Distrikt	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Prosent- endring mot 2022	Prosentendring mot gj.snitt 2018-2022
201 Oslo politidistrikt	244	253	278	297	307	418	36,2 %	51,6 %
202 Øst politidistrikt	63	74	84	98	123	98	-20,3 %	10,9 %
203 Innlandet politidistrikt	26	45	66	34	44	35	-20,5 %	-18,6 %
204 Sør-Øst politidistrikt	51	65	59	81	80	136	70,0 %	102,4 %
205 Agder politidistrikt	50	50	43	45	35	46	31,4 %	3,1 %
206 Sør-Vest politidistrikt	57	79	51	63	75	92	22,7 %	41,5 %
207 Vest politidistrikt	41	70	63	57	64	66	3,1 %	11,9 %
208 Møre og Romsdal politidistrikt	12	26	17	19	18	31	72,2 %	68,5 %
209 Trøndelag politidistrikt	25	38	43	64	90	94	4,4 %	80,8 %
210 Nordland politidistrikt	19	30	24	30	26	27	3,9 %	4,7 %
211 Troms politidistrikt	23	19	22	16	28	25	-10,7 %	15,7 %
212 Finnmark politidistrikt	9	14	6	10	28	21	-25,0 %	56,7 %
Særorgan eller uoppgitt politidistrikt	6	2	3	1	5	1	-80,0 %	-70,6 %
Totalsum anmeldelser	626	765	759	815	923	1090	18,1 %	40,2 %

Figur 3: Antall anmeldelser med hatmotiv i Norge per måned for registreringsår 2018-2023.

De siste årene i Norge ser man at registreringen av anmeldt hatkriminalitet har hatt en topp gjennom sommermånedene, også i 2023. Det kan være ulike årsaker til dette. Majoriteten av anmeldte hendelser har skjedd fysisk i det offentlige rom, som favner vidt og inkluderer blant annet åpen gate/plasser/parker⁸. I sommermånedene oppholder flere mennesker seg ute, som igjen kan føre til at det er flere anmeldelser relatert til hatkriminalitet i denne perioden.

Figur 3 viser at antall anmeldelser i 2023 holder seg relativt høy frem til november/desember.

3.1. Type lovbrudd

Hatkriminalitet domineres av hatefulle ytringer, kroppskrenkelser og hensynsløs adferd.

I flere år har det blitt vektlagt i Riksadvokatens mål- og prioriteringsskriv at hatkriminalitet skal vies særskilt oppmerksomhet fordi det rammer flere enn den enkelte fornærmede og er egnet til å skape frykt for de gruppene som identifiserer seg med fornærmede⁹. Som nevnt tidligere i rapporten kan hatmotivert kriminalitet omfatte alle typer lovbrudd i straffeloven. Alvorligheten i hatkrimlovbruddene kjennetegnes ikke nødvendigvis av at forholdene isolert sett er de mest alvorlige, men at konsekvensen av lovbruddene går ut over den enkelte handlingen¹⁰.

De mest fremtredende lovbruddene er hatefulle ytringer, kroppskrenkelser og hensynsløs adferd. Som illustrert i figuren under omhandlet 39 % av anmeldelsene i 2023 hatefulle ytringer, en reduksjon fra 42 % i fjor. 15 % av anmeldelsene var kroppskrenkelser¹¹, og 16 % hensynsløs adferd. Hatmotivert skadeverk og diskriminering utgjorde henholdsvis 8 % og 1 %.

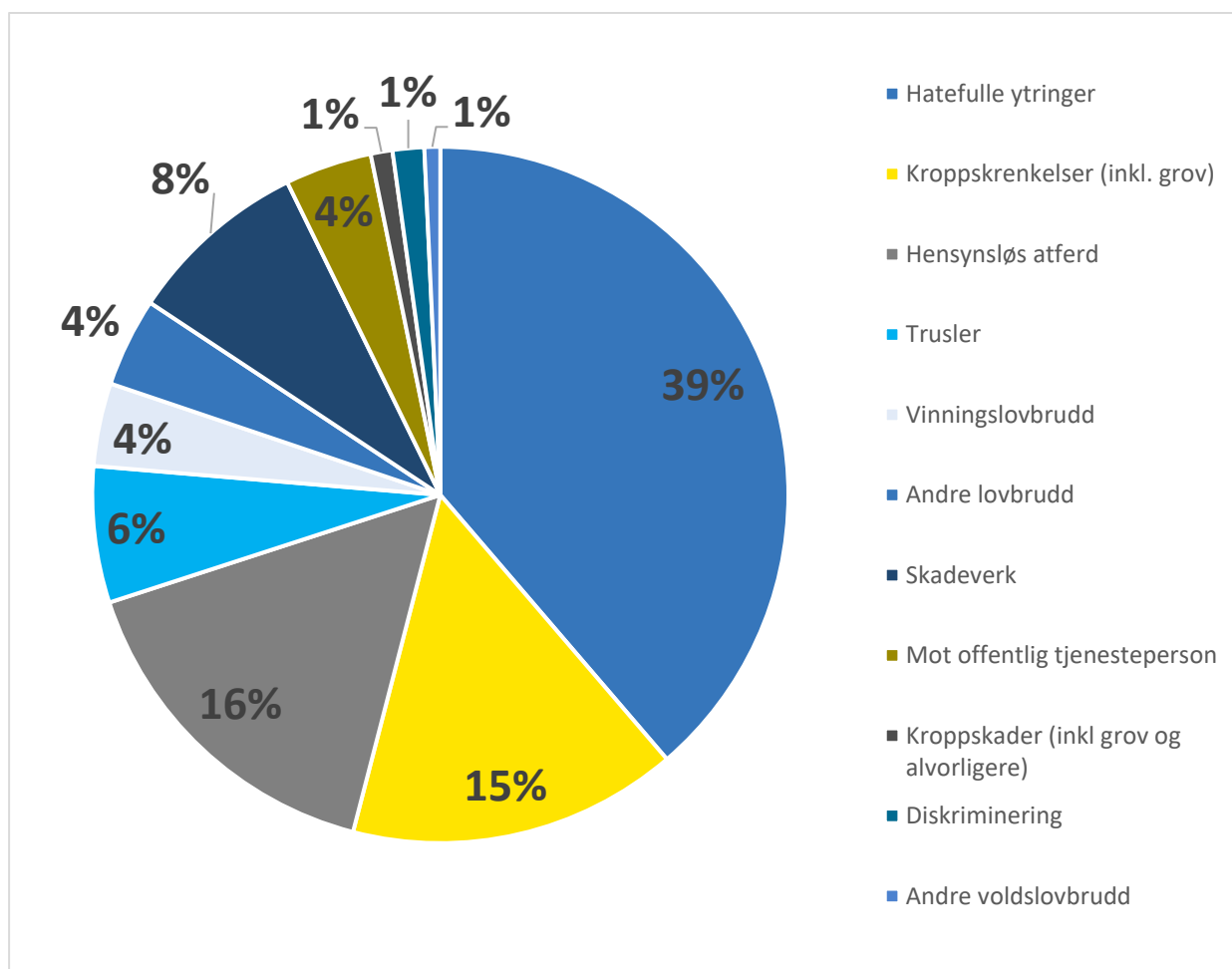
⁸ *Anmeldt hatkriminalitet i Oslo politidistrikt*, s. 21 og 22.

⁹ *Anmeldt hatkriminalitet i Oslo politidistrikt 2021*, s. 18.

¹⁰ *Anmeldt hatkriminalitet i Oslo politidistrikt 2021*, s. 18.

¹¹ Voldsanmeldelsene som blir registrert av politiet omfatter ulike typer vold, mishandling, trusler og andre krenkelser med ulik alvorlighetsgrad (*STRASAK-rapporten 2021*, s. 14).

Figur 4: Anmeldte lovbrudd med hatmotiv, etter utvalgte typer lovbrudd 2023. Prosentandel.

Både i 2023 og foregående år, utgjør hatefulle ytringer den klart største andelen av alle anmeldte lovbrudd med hatmotiv. I 2023 ble det registrert 421 slike anmeldelser.

Blant de 299 voldsanmeldelsene ser man at kroppskrenkelser, inkludert grove kroppskrenkelser, er det mest dominerende lovbruddet innen voldskategorien, med over halvparten av sakene.

Omtrent 23 % av voldslovbruddene er trusler. Vold, trusler og forulemping av offentlig tjenesteperson utgjør nesten 15 % av voldslovbruddene, med 44 saker i 2023 mot 40 saker i 2022. Selv om tallene er små har det skjedd tilnærmet en dobling av antall saker for denne type hatmotivert kriminalitet siden 2020/2021. For den groveste voldstypen, kroppsskade (inkl. grov og alvorligere), ble det registrert 11 saker i 2023 mot 14 saker i 2022.

Tabell 2: Anmeldelser med hatmotiv fordelt på lovbruddskategorier.

Lovbruddskategorier	2018	2019	2020	2021	2022	2023	22-23	2023 vs. 2018-2022
Voldslovbrudd	216	251	229	241	278	299	7,6 %	23,0 %
Kroppskrenkelse (inkl. grov)	97	143	119	124	148	167	12,8 %	32,3 %
Kroppsskade (inkl. grov og alvorligere)	21	22	11	20	14	11	-21,4 %	-37,5 %
Forsøk drap	0	1	0	0	0	0		
Drap	0	1	0	0	2	0		
Trusler	75	58	76	70	71	69	-2,8 %	-1,4 %
Mot offentlig tjenesteperson	17	24	19	21	40	44	10,0 %	81,8 %
Andre voldslovbrudd	6	4	4	6	5	8	60,0 %	60,0 %
Hensynsløs atferd	77	103	105	104	127	174	37,0 %	68,6 %
Hatefulle ytringer	254	310	324	359	391	421	7,7 %	28,5 %
Diskriminering	27	19	23	17	30	17	-43,3 %	-26,7 %
Skadeverk	17	33	30	36	42	92	119,0 %	191,1 %
Vinningslovbrudd	8	8	3	28	17	42	147,1 %	228,1 %
Andre lovbrudd	27	41	45	30	38	45	18,4 %	24,3 %
Terror	0	0	0	0	1	0		
Anmeldte lovbrudd med hatmotiv i alt	626	765	759	815	923	1090	18,1 %	40,2 %

Tabell 3: Anmeldelser med hatmotiv fordelt på lovbruddskategorier. Relative tall.

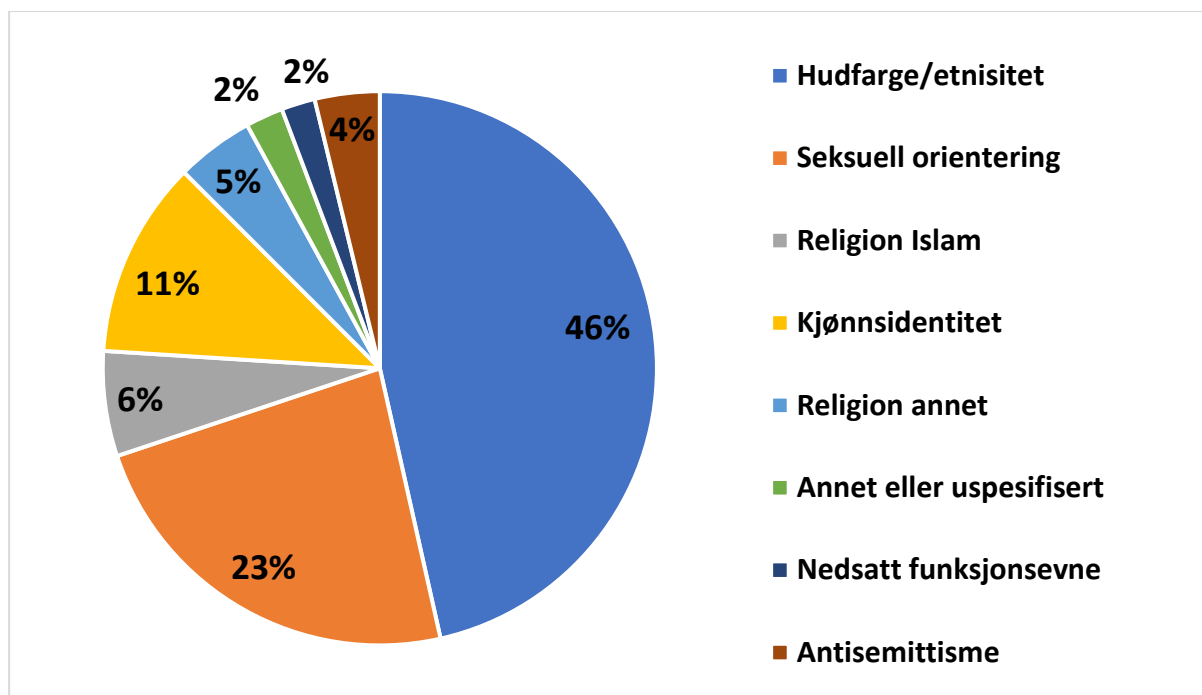
Lovbruddskategorier	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Hatefulle ytringer	41 %	41 %	43 %	44 %	42 %	39 %
Kroppskrenkelser (inkl. grov)	15 %	19 %	16 %	15 %	16 %	15 %
Hensynsløs atferd	12 %	13 %	14 %	13 %	14 %	16 %
Trusler	12 %	8 %	10 %	9 %	8 %	6 %
Vinningslovbrudd	1 %	1 %	0 %	3 %	2 %	4 %
Andre lovbrudd	4 %	5 %	6 %	4 %	4 %	4 %
Skadeverk	3 %	4 %	4 %	4 %	5 %	8 %
Mot offentlig tjenesteperson	3 %	3 %	3 %	3 %	4 %	4 %
Kroppsskader (inkl. grov og alvorligere)	3 %	3 %	1 %	2 %	2 %	1 %
Diskriminering	4 %	2 %	3 %	2 %	3 %	1 %
Andre voldslovbrudd	1 %	1 %	1 %	1 %	1 %	1 %
Anmeldte lovbrudd med hatmotiv i alt	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

3.2. Ulike hatmotiv

Blant den registrerte hatkriminaliteten kan de fleste lovbruddene brytes ned i ulike typer hatmotiv. Et anmeldt tilfelle av hatkriminalitet kan ha flere typer hatmotiv. De to mest vanlige kombinasjonene av flere hatmotiv er hudfarge/etnisitet og religion, og seksuell orientering og kjønnsidentitet eller kjønnsuttrykk. Summen av de *ulike hatmotivene er derfor større enn det totale antall anmeldelser.*

Hudfarge eller etnisk opprinnelse er det klart vanligste hatmotivet.

Figur 5: Diagram fordeling hatmotiv¹².

Tabell 4: Fordeling hatmotiv.

Anmeldelser med hatmotiv	2018	2019	2020	2021	2022	2023	22-23	2023 vs 2018-2022
Hudfarge/etnisitet	454	535	542	534	569	614	8,1 %	16,7 %
Religion islam				71	76	81	6,6 %	
Religion annet eller uspesifisert	116	149	136	68	32	60	15,6 %	-63,1 %
Antisemittisme	15	18	15	19	19	50	163,2 %	190,0 %
Seksuell orientering	96	121	97	180	215	309	43,7 %	117,9 %
Kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk				66	69	152	120,3 %	
Nedsatt funksjonsevne	24	34	21	18	22	26	13,6 %	5,0 %
Annet eller uspesifisert hatmotiv	2	11	18	15	32	29	-9,4 %	85,9 %
Sum antall motiv	707	868	829	971	1034	1322	27,9 %	49,9 %

¹² *Noen anmeldelser er merket med flere typer hatmotiv. I denne figuren er alle merkingene talt opp.

** Fra og med 2021 ble hatmotiv "Religion/livssyn" delt inn i "religion/livssyn, islam" og "Religion/livssyn, annet".

*** Antisemittisme ble lagt til som eget motiv 18.april 2018.

**** Kjønnsuttrykk/kjønnsidentitet ble lagt til som eget motiv 1. januar 2021. Det har likevel ikke vært mulig å kode statistikkgruppene hatefulle ytringer og diskriminering på dette motivet grunnet politiets systemer før 01.01.2023.

***** Anmeldelser med uoppgitt hatmotiv gjelder saker der hatmotiv ikke er spesifisert.

Tabell 5: Fordeling hatmotiv relativ andel.

Andel hatmotiv av alle motiv	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Hudfarge/etnisitet	64 %	62 %	65 %	55 %	55 %	46 %
Seksuell orientering	14 %	14 %	12 %	19 %	21 %	23 %
Religion islam				7 %	7 %	6 %
Kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk				7 %	7 %	11 %
Religion annet eller uspesifisert	16 %	17 %	16 %	7 %	3 %	5 %
Annet eller uspesifisert hatmotiv	0 %	1 %	2 %	2 %	3 %	2 %
Nedsatt funksjonsevne	3 %	4 %	3 %	2 %	2 %	2 %
Antisemittisme	2 %	2 %	2 %	2 %	2 %	4 %
Sum motiv	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

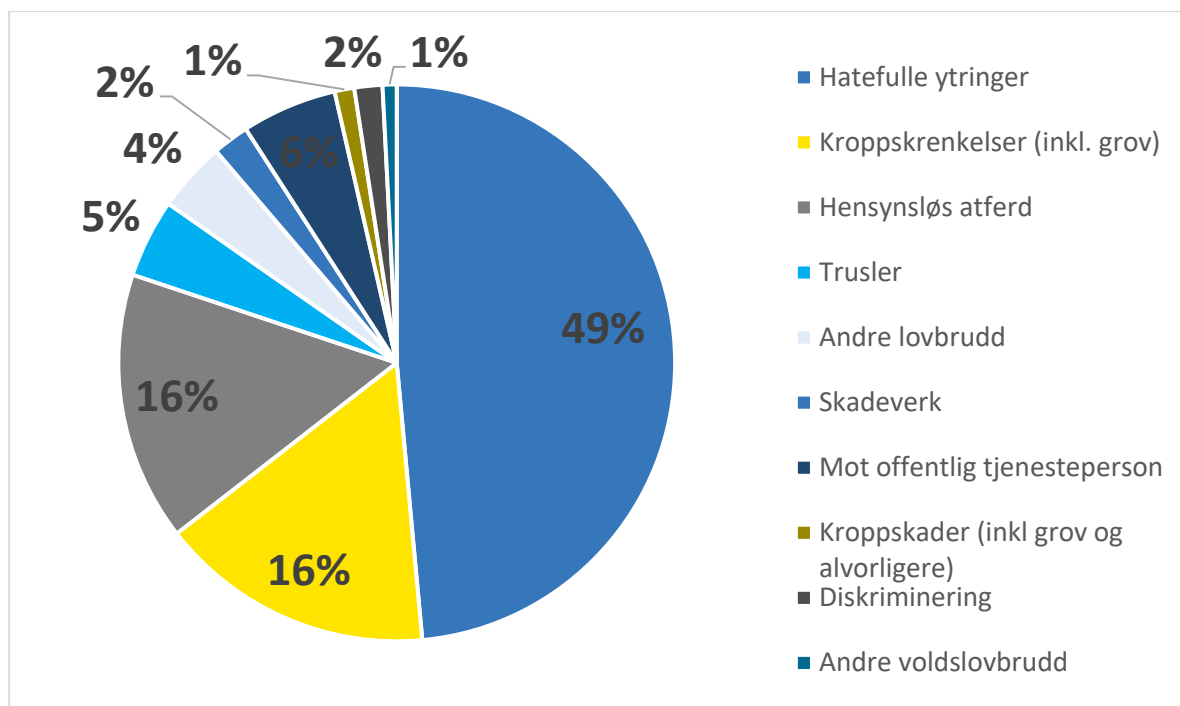
Sum antall motiv for alle anmeldelser i 2023 er 1322. Dette er en økning på 27,9 % sammenlignet med fjoråret, og 49,9 % sett opp mot 5 års perioden 2018-2022. Dette er en relativt stor økning, og kommer hovedsakelig fra økt anmeldelser med motiv seksuell orientering eller kjønnsidentitet, samt at antisemittisme skiller seg ut med betydelig økning.

3.2.1. Grunnlag hudfarge/etnisitet

I tabellene og diagrammene under ser man at anmeldte lovbrudd med hatmotiv hudfarge/etnisitet har hatt mindre økning i antall saker, sammenlignet med hatmotivert kriminalitet i sin helhet.

Antall lovbrudd for hatmotivet steg med 7,9 % fra 2022 til 2023.

Figur 6: Diagram fordeling lovbruddskategorier for hatmotiv hudfarge/etnisitet.

Det har vært en økning på 16,6 % i antall anmeldelser fra 2018 til 2023. Økningen ser vi i de fleste lovbruddskategoriene, bortsett fra kroppsskade, trusler, diskriminering og skadeverk.

Tabell 6: Anmeldelser med hatmotiv hudfarge/etnisitet fordelt på lovbruddskategorier.

Lovbruddskategorier	2018	2019	2020	2021	2022	2023	22-23	2023 vs. 2018-2022
Voldslovbrudd	157	168	164	153	173	172	-0,6 %	5,5 %
Kroppskrenkelse (inkl. grov)	72	100	85	86	92	98	6,5 %	12,6 %
Kroppsskade (inkl. grov og alvorligere)	17	18	5	11	7	7	0,0 %	-39,7 %
Forsøk drap	0	1	0	0	0	0		
Drap	0	1	0	0	0	0		
Trusler	50	29	57	35	41	28	-31,7 %	-34,0 %
Mot offentlig tjenesteperson	15	20	16	17	31	34	9,7 %	71,7 %
Andre voldslovbrudd	3	1	1	4	2	5	150,0 %	127,3 %
Hensynsløs atferd	49	73	64	67	62	96	54,8 %	52,4 %
Hatefulle ytringer	199	242	256	272	278	298	7,2 %	19,5 %
Diskriminering	21	9	15	12	21	11	-47,6 %	-29,5 %
Skadeverk	15	22	16	10	11	13	18,2 %	-12,2 %
Andre lovbrudd	13	21	27	20	24	25	4,2 %	19,0 %
Anmeldte lovbrudd med hatmotiv i alt	454	535	542	534	569	614	7,9 %	16,6 %

Tabell 7: Anmeldelser med hatmotiv hudfarge/etnisitet fordelt på lovbruddskategorier som relativ andel.

Lovbruddskategorier	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Hatefulle ytringer	44 %	45 %	47 %	51 %	49 %	49 %
Kroppskrenkelser (inkl. grov)	16 %	19 %	16 %	16 %	16 %	16 %
Hensynsløs atferd	11 %	14 %	12 %	13 %	11 %	16 %
Trusler	11 %	5 %	11 %	7 %	7 %	5 %
Andre lovbrudd	3 %	4 %	4 %	3 %	4 %	4 %
Skadeverk	3 %	4 %	3 %	2 %	2 %	2 %
Mot offentlig tjenesteperson	3 %	4 %	3 %	3 %	5 %	6 %
Kroppskader (inkl. grov og alvorligere)	4 %	3 %	1 %	2 %	1 %	1 %
Diskriminering	5 %	2 %	3 %	2 %	4 %	2 %
Andre voldslovbrudd	1 %	0 %	0 %	1 %	0 %	1 %
Anmeldte lovbrudd med hatmotiv i alt	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

3.2.2. Grunnlag religion¹³

Antall lovbrudd med hatmotivet religion steg med 28,8 % fra 2022 til 2023. Dette er en negativ utvikling sammenlignet med året før, hvor antall anmeldte lovbrudd med samme hatmotiv hadde sunket.

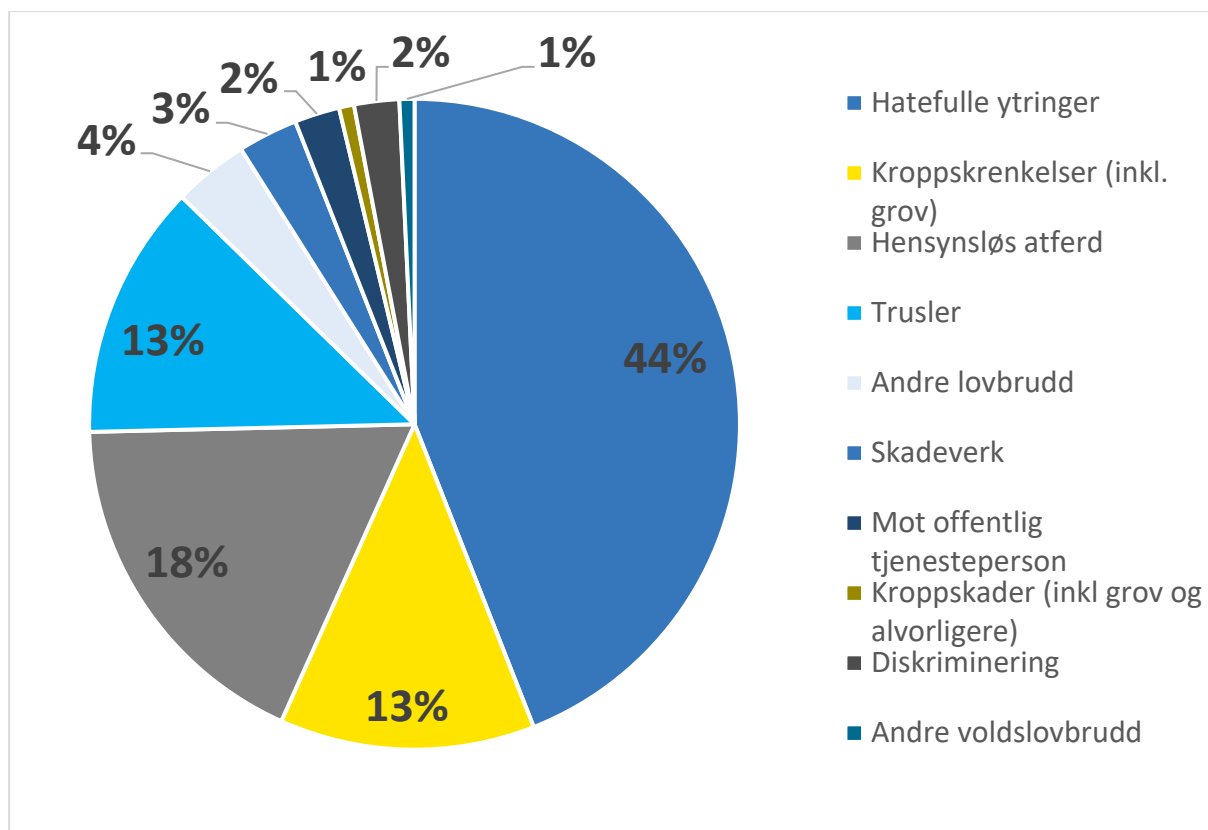
Lovbruddskategoriene med flest anmeldelser i 2023 inkluderer voldslovbrudd, hensynsløs atferd og diskriminering.

Etter handlingsplan mot diskriminering av og hat mot muslimer, var et av tiltakene at hatkriminalitet rettet mot muslimer skulle registreres som hatmotiv i politiets straffesaksregister¹⁴. Dette har gjort det mulig å skille ut hatkriminalitet mot muslimer som en egen gruppe. 60,4 % av sakene som er registrert på grunnlaget religion/livssyn er hatkriminalitet mot muslimer.

¹³ Antisemittisme beskrives nærmere i kapittel 3.3.

¹⁴ <https://www.regjeringen.no/contentassets/b2a6fd21c6a94bae83d5a3425593da30/handlingsplan-mot-diskriminering-av-og-hat-mot-muslimer-2020-2023.pdf>

Figur 7: Diagram med lovbruddskategorier for hatmotiv religion.

Tabell 8: Anmeldelser med hatmotiv religion fordelt på lovbruddskategorier.

Lovbruddskategorier	2018	2019	2020	2021	2022	2023	22-23	2023 vs. 2018-2022
Voldslovbrudd	37	35	31	47	26	39	50,0 %	10,8 %
Kroppskrenkelse (inkl. grov)	16	19	12	18	9	17	88,9 %	14,9 %
Kroppsskade (inkl. grov og alvorligere)	2	2	1	4	0	1		-44,4 %
Trusler	17	12	16	20	13	17	30,8 %	9,0 %
Mot offentlig tjenesteperson	1	2	1	3	2	3	50,0 %	66,7 %
Andre voldslovbrudd	1	0	1	2	2	1	-50,0 %	-16,7 %
Hensynsløs atferd	20	21	23	13	18	24	33,3 %	26,3 %
Hatefulle ytringer	47	76	62	61	47	59	25,5 %	0,7 %
Diskriminering	3	3	1	2	2	3	50,0 %	36,4 %
Skadeverk	3	3	6	8	6	4	-33,3 %	-23,1 %
Andre lovbrudd	6	11	13	4	5	5	0,0 %	-35,9 %
Anmeldte lovbrudd med hatmotiv i alt	116	149	136	135	104	134	28,8 %	4,7 %

Tabell 9: Anmeldelser med hatmotiv religion fordelt på lovbruddskategorier som relativ andel.

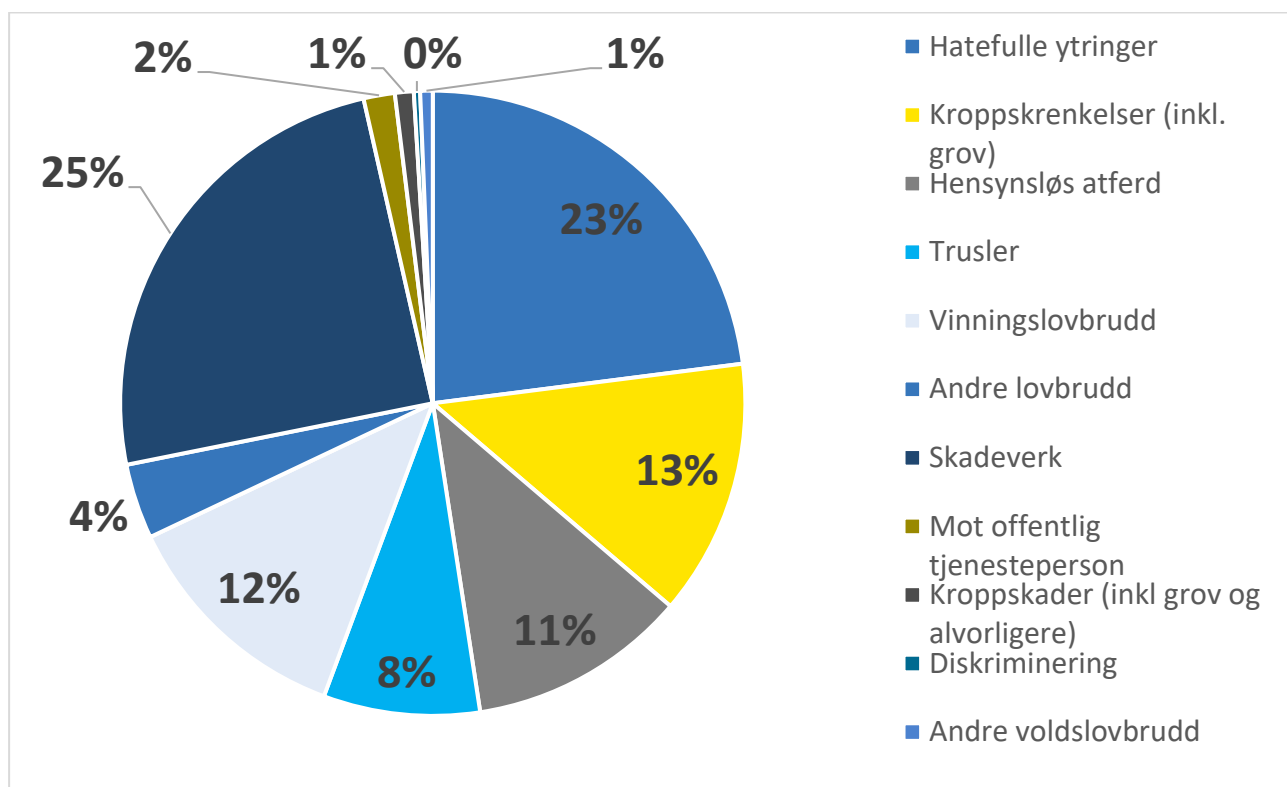
Lovbruddskategorier	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Hatefulle ytringer	41 %	51 %	46 %	45 %	45 %	44 %
Kroppskrenkelser (inkl. grov)	14 %	13 %	9 %	13 %	9 %	13 %
Hensynsløs atferd	17 %	14 %	17 %	10 %	17 %	18 %
Trusler	15 %	8 %	12 %	15 %	13 %	13 %
Andre lovbrudd	4 %	7 %	10 %	2 %	5 %	4 %
Skadeverk	3 %	2 %	4 %	6 %	6 %	3 %
Mot offentlig tjenesteperson	1 %	1 %	1 %	2 %	2 %	2 %
Kroppsskader (inkl. grov og alvorligere)	2 %	1 %	1 %	3 %	0 %	1 %
Diskriminering	3 %	2 %	1 %	1 %	2 %	2 %
Andre voldslovbrudd	1 %	0 %	1 %	1 %	2 %	1 %
Anmeldte lovbrudd med hatmotiv i alt	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

3.2.3. Grunnlag seksuell orientering

Det har vært en økning i 2023 for hatmotiv seksuell orientering. Økningen er på 43,7 % fra året før, og det har vært en særskilt økning i vinningslovbrudd¹⁵, skadeverk og voldslovbrudd. Hatefulle ytringer som lovbruddskategori har fremdeles en høy prosentandel av de totalt registrerte anmeldelsene.

¹⁵ Økning i vinningslovbrudd skyldes trolig stjeling av Pride flagg.

Figur 8: Diagram med lovbruddskategorier for hatmotiv seksuell orientering.

Tabell 10: Anmeldelser med hatmotiv seksuell orientering fordelt på lovbruddskategorier.

Lovbruddskategorier	2018	2019	2020	2021	2022	2023	22-23%	2023 vs. 2018-2022
Voldslovbrudd	36	57	43	60	61	76	24,6 %	47,9 %
Kroppskrenkelser (inkl. grov)	18	28	25	28	35	41	17,1 %	53,0 %
Kroppsskader (inkl grov og alvorligere)	2	3	5	8	7	3	-57,1 %	-40,0 %
Drap/kroppsskade med dødsfølge	0	0	0	0	2	0		
Trusler	14	21	10	20	14	25	78,6 %	58,2 %
Mot offentlig tjenesteperson	2	2	1	1	5	5	0,0 %	127,3 %
Andre voldslovbrudd	0	3	2	3	0	2		25,0 %
Hensynsløs atferd	13	16	11	16	29	35	20,7 %	105,9 %
Hatefulle ytringer	37	27	27	54	85	71	-16,5 %	54,3 %
Diskriminering	0	3	1	1	4	1	-75,0 %	-44,4 %
Skadeverk	0	6	2	18	19	76	300,0 %	744,4 %
Vinningslovbrudd	2	4	0	23	10	38	280,0 %	387,2 %
Andre lovbrudd	8	8	13	8	7	12	71,4 %	36,4 %
Anmeldte lovbrudd med hatmotiv i alt	96	121	97	180	215	309	43,7 %	117,9 %

Tabell 11: Anmeldelser med hatmotiv seksuell orientering fordelt på lovbruddskategorier som relativ andel.

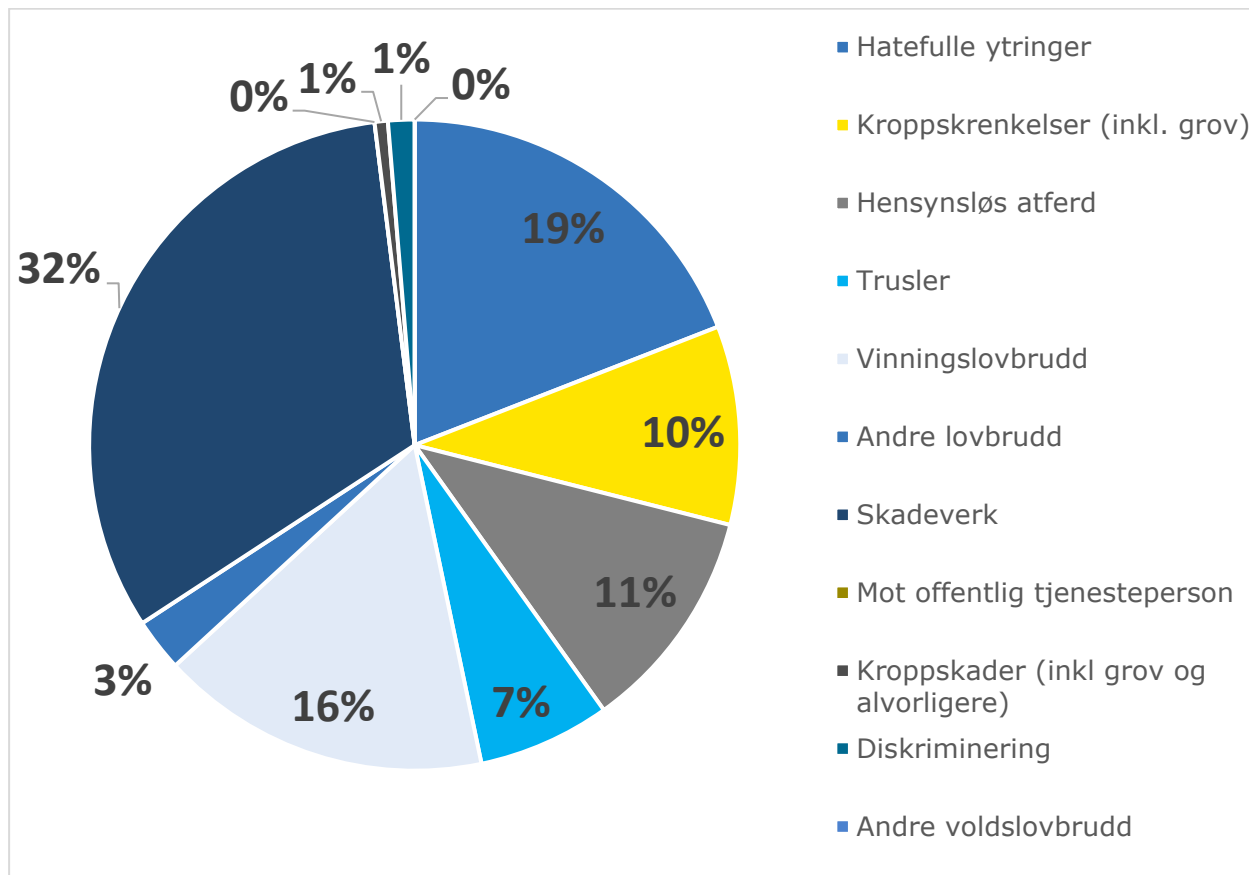
Lovbruddskategorier	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Hatefulle ytringer	39 %	22 %	28 %	30 %	40 %	23 %
Kroppskrenkelser (inkl. grov)	19 %	23 %	26 %	16 %	16 %	13 %
Hensynsløs atferd	14 %	13 %	11 %	9 %	13 %	11 %
Trusler	15 %	17 %	10 %	11 %	7 %	8 %
Vinningslovbrudd	2 %	3 %	0 %	13 %	5 %	12 %
Andre lovbrudd	8 %	7 %	13 %	4 %	3 %	4 %
Skadeverk	0 %	5 %	2 %	10 %	9 %	25 %
Mot offentlig tjenesteperson	2 %	2 %	1 %	1 %	2 %	2 %
Kroppsskader (inkl grov og alvorligere)	2 %	2 %	5 %	4 %	3 %	1 %
Diskriminering	0 %	2 %	1 %	1 %	2 %	0 %
Andre voldslovbrudd	0 %	2 %	2 %	2 %	0 %	1 %
Anmeldte lovbrudd med hatmotiv i alt	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

3.2.4. Grunnlag kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk

I januar 2021 ble Kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk lagt til som eget hatmotiv i politiets systemer, samt egen statistikkgruppe fra 1. januar 2023. Dette har medført at hatefulle ytringer og diskriminering med hatmotiv kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk har blitt registrert på statistikkgruppen seksuell orientering. Det innebærer at man har fått doble grunnlag på disse to statistikkgruppene i 2021 og 2022.

Det har skjedd en stor økning i antall anmeldte lovbrudd med hatmotiv kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk det siste året, fra totalt 69 anmeldelser til 152 anmeldelser. En tredjedel av anmeldelsene i 2023 er innenfor lovbruddskategorien skadeverk, deretter ser vi flest anmeldelser innenfor lovbruddskategoriene voldslovbrudd og hatefulle ytringer.

Figur 9: Diagram med lovbruddskategorier for hatmotivet kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk.

Tabell 12: Anmeldelser med hatmotiv kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk fordelt på lovbruddskategorier.

Lovbruddskategorier	2021	2022	2023	22-23%	2023 vs. 2018-2022
Voldslovbrudd	14	22	26	18,2 %	261,1 %
Kroppskrenkelser (inkl. grov)	8	11	15	36,4 %	294,7 %
Kroppsskader (inkl grov og alvorligere)	2	3	1	-50,0 %	25,0 %
Drap/kroppsskade med dødsfølge	0	2	0	-100,0 %	-100,0 %
Trusler	4	6	10	66,7 %	400,0 %
Mot offentlig tjenesteperson	0	3	0	-100,0 %	-100,0 %
Andre voldslovbrudd	0	0	0		
Hensynsløs atferd	5	8	17	112,5 %	553,8 %
Hatefulle ytringer	13	15	29	93,3 %	52,6 %
Diskriminering	0	1	2	100,0 %	100,0 %

Skadeverk	15	11	49	345,5 %	842,3 %
Vinningslovbrudd	19	10	25	150,0 %	331,0 %
Andre lovbrudd	0	2	4	100,0 %	900,0 %
Anmeldte lovbrudd med hatmotiv i alt	66	69	152	120,3 %	125,2 %

Tabell 13: Anmeldelser med hatmotiv kjønnsidentitet fordelt på lovbruddskategorier relativ andel.

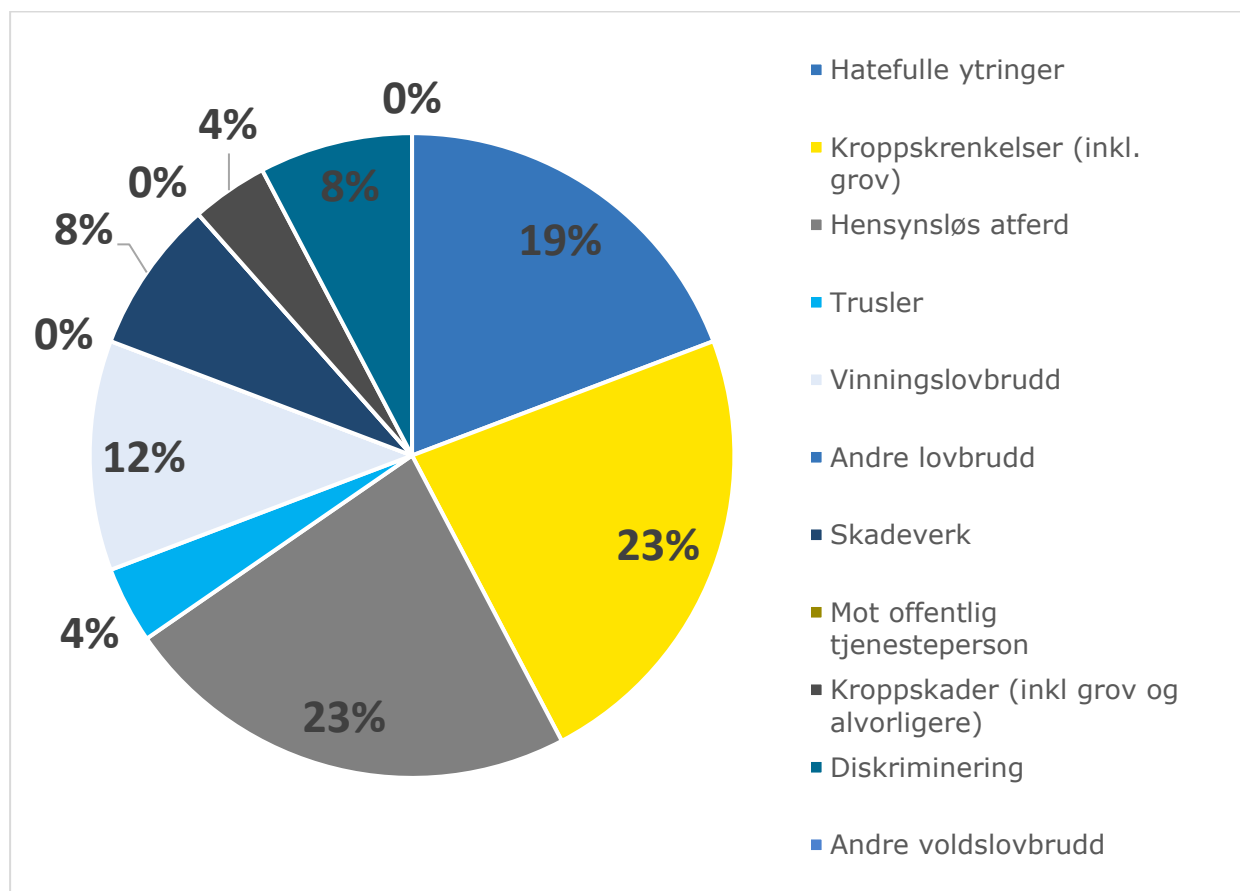
Lovbruddskategorier	2021	2022	2023
Hatefulle ytringer	20 %	22 %	19 %
Kroppskrenkelser (inkl. grov)	12 %	16 %	10 %
Hensynsløs atferd	8 %	12 %	11 %
Trusler	6 %	9 %	7 %
Vinningslovbrudd	29 %	14 %	16 %
Andre lovbrudd	0 %	3 %	3 %
Skadeverk	23 %	16 %	32 %
Mot offentlig tjenesteperson	0 %	4 %	0 %
Kroppsskader (inkl. grov og alvorligere)	3 %	3 %	1 %
Diskriminering	0 %	1 %	1 %
Andre voldslovbrudd	0 %	0 %	0 %
Anmeldte lovbrudd med hatmotiv i alt	100 %	100 %	100 %

3.2.5. Grunnlag nedsatt funksjonsevne

Anmeldte lovbrudd med hatmotiv nedsatt funksjonsevne har hatt et varierende antall anmeldelser siden innføring av hatmotivet i 2015. Det har vært en nokså flat utvikling de siste 3 årene med 18 anmeldelser i 2021, 22 i 2022, og 26 i 2023. Også for dette hatmotivet er det så få anmeldelser at selv små variasjoner i antall gir store prosentvise endringer.

Grunnet lave tall for hatmotivet er det derimot vanskelig å si noe om trender og spesielle utviklinger.

Figur 10: Diagram med lovbruddskategorier for hatmotiv nedsatt funksjonsevne.

Tabell 14: Anmeldelser med hatmotiv nedsatt funksjonsevne fordelt på lovbruddskategorier.

Lovbruddskategorier	2018	2019	2020	2021	2022	2023	22-23%	2023 vs. 2018-2022
Voldslovbrudd	4	8	4	3	6	8	33,3 %	60,0 %
Kroppsskrenkelser (inkl. grov)	2	2	4	3	5	6	20,0 %	87,5 %
Kroppsskader (inkl. grov og alvorligere)	0	1	0	0	0	1		400,0 %
Trusler	0	4	0	0	1	1	0,0 %	0,0 %
Mot offentlig tjenesteperson	0	1	0	0	0	0		-100,0 %
Andre voldslovbrudd	2	0	0	0	0	0		-100,0 %
Hensynsløs atferd	1	8	5	5	4	6	50,0 %	30,4 %
Hatefulle ytringer	8	4	5	5	6	5	-16,7 %	-10,7 %
Diskriminering	4	5	6	2	3	2	-33,3 %	-50,0 %
Skadeverk	0	2	0	1	0	2		233,3 %
Vinningslovbrudd	4	2	0	1	2	3	50,0 %	66,7 %
Andre lovbrudd	3	5	1	1	1	0	-100,0 %	-100,0 %
Anmeldte lovbrudd med hatmotiv i alt	24	34	21	18	22	26	18,2 %	9,2 %

Tabell 15: Anmeldelser med hatmotiv nedsatt funksjonsevne fordelt på lovbruddskategorier som relativ andel.

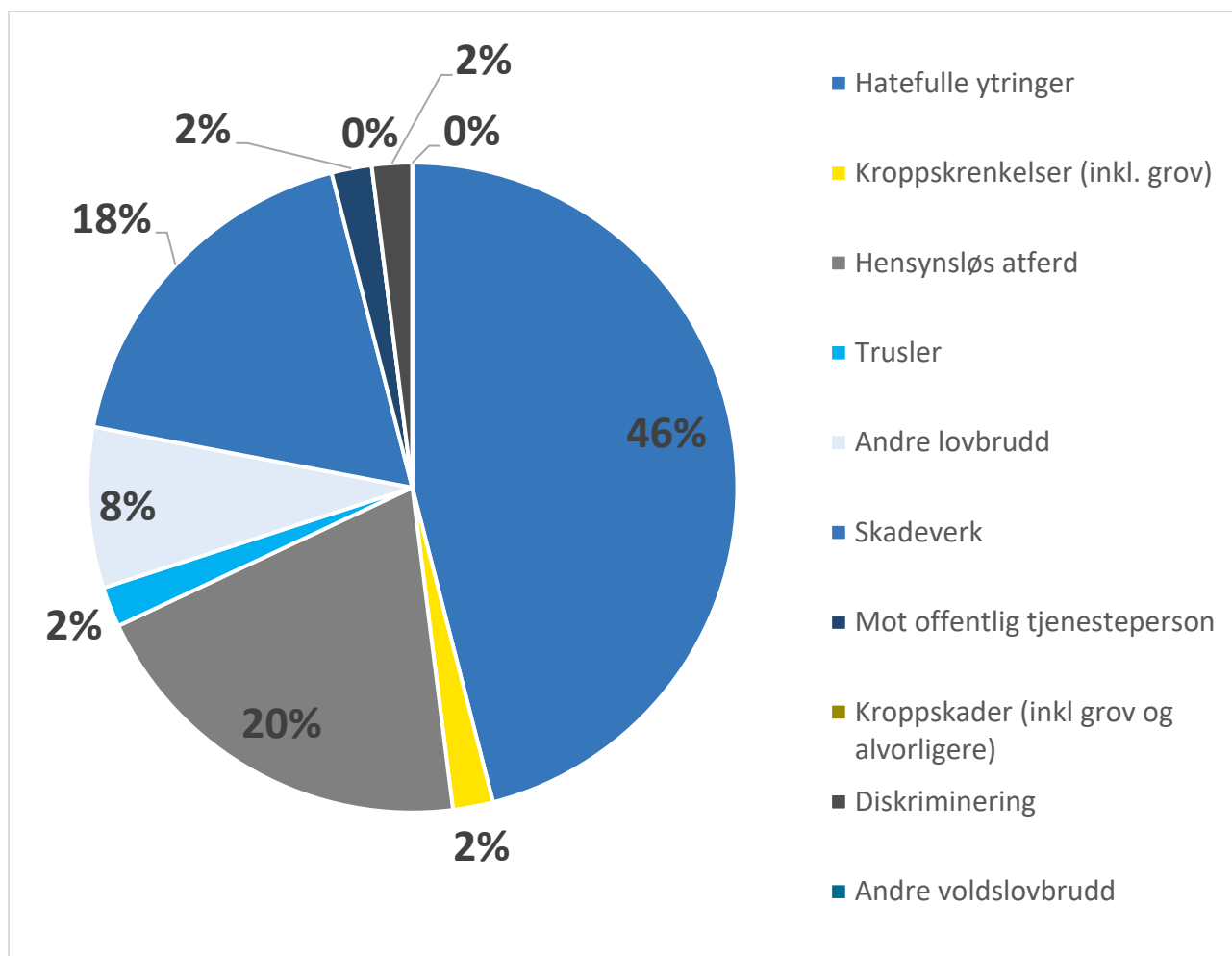
Lovbruddskategorier	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Hatefulle ytringer	33 %	12 %	24 %	28 %	27 %	19 %
Kroppskrenkelser (inkl. grov)	8 %	6 %	19 %	17 %	23 %	23 %
Hensynsløs atferd	4 %	24 %	24 %	28 %	18 %	23 %
Trusler	0 %	12 %	0 %	0 %	5 %	4 %
Vinningslovbrudd	17 %	6 %	0 %	6 %	9 %	12 %
Andre lovbrudd	13 %	15 %	5 %	6 %	5 %	0 %
Skadeverk	0 %	6 %	0 %	6 %	0 %	8 %
Mot offentlig tjenesteperson	0 %	3 %	0 %	0 %	0 %	0 %
Kroppsskader (inkl. grov og alvorligere)	0 %	3 %	0 %	0 %	0 %	4 %
Diskriminering	17 %	15 %	29 %	11 %	14 %	8 %
Andre voldslovbrudd	8 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %
Anmeldte lovbrudd med hatmotiv i alt	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

3.3. Nærmere om antisemittisme

Anmeldte lovbrudd med hatmotiv antisemittisme har hatt et jevnt antall anmeldelser siden 2019, med 15-19 anmeldelser årlig. Det har derimot skjedd en betraktelig økning det siste året med totalt 50 registrerte anmeldelser (en økning på 163,2 % fra året før). Over halvparten av anmeldelsene i 2023 med hatmotiv antisemittisme har kommet etter 7. oktober¹⁶.

¹⁶ Ny konflikt brøt ut 7.oktober mellom Israel og Palestina.

Figur 11: Diagram med lovbruddskategorier for hatmotiv antisemittisme.

I 2023 var det oftest registrerte straffebudet for dette hatmotivet hatefulle ytringer, som utgjorde 46 % av anmeldelsene. Anmeldt skadeverk med hatmotiv antisemittisme utgjør 18 % av anmeldelsene og hensynsløs atferd utgjør 20 % i 2023.

Dette er en forandring i oftest registrert straffebud fra året før, hvor anmeldt skadeverk med hatmotiv antisemittisme utgjorde 42 %.

Tabell 16: Anmeldelser med hatmotiv antisemittisme fordelt på lovbruddskategorier.

Lovbruddskategorier	2018	2019	2020	2021	2022	2023	22-23%	2023 vs. 2018-2022
Voldslovbrudd	4	4	3	3	1	3	200,0 %	0,0 %
Kroppskrenkelser (inkl. grov)	0	1	0	0	0	1		400,0 %
Kroppsskader (inkl grov og alvorligere)	0	2	0	0	0	0		-100,0 %
Forsøk drap	0	1	0	0	0	0		
Drap	0	0	0	0	0	0		
Trusler	4	0	3	2	1	1	0,0 %	-50,0 %
Mot offentlig tjenesteperson	0	1	0	1	0	1		150,0 %
Andre voldslovbrudd	0	0	0	0	0	0		
Hensynsløs atferd	2	1	3	1	4	10	150,0 %	354,5 %
Hatefulle ytringer	9	10	2	12	4	23	475,0 %	210,8 %
Diskriminering	0	0	0	0	0	1		
Skadeverk	0	2	7	2	8	9	12,5 %	136,8 %
Andre lovbrudd	0	1	0	1	2	4	200,0%	400,0%
Anmeldte lovbrudd med hatmotiv i alt	15	18	15	19	19	50	163,2 %	190,7%

Tabell 17: Anmeldelser med hatmotiv antisemittisme fordelt på lovbruddskategorier som relativ andel.

Lovbruddskategorier	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Hatefulle ytringer	60 %	56 %	13 %	63 %	21 %	46 %
Kroppskrenkelser (inkl. grov)	0 %	6 %	0 %	0 %	0 %	2 %
Hensynsløs atferd	13 %	6 %	20 %	5 %	21 %	20 %
Trusler	27 %	0 %	20 %	11 %	5 %	2 %
Andre lovbrudd	0 %	6 %	0 %	5 %	5 %	8 %
Skadeverk	0 %	11 %	47 %	11 %	42 %	18 %
Mot offentlig tjenesteperson	0 %	6 %	0 %	5 %	0 %	2 %
Kroppsskader (inkl. grov og alvorligere)	0 %	11 %	0 %	0 %	0 %	0 %
Diskriminering	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	2 %
Andre voldslovbrudd	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %
Anmeldte lovbrudd med hatmotiv i alt	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

4. Avgjørelser

Statistikken for avgjørelser baserer seg på andre søk i PAL for STRASAK enn søk for anmeldt hatkriminalitet. Mens anmeldelsesstatistikken baserer seg på når sak og person ble registrert, baserer avgjørelsene seg på andre datoer i saksbehandlingen.

Påtaleavgjørelser baserer uttrekk på den datoen det er satt en "oppklaringsdato" – et tidspunkt hvor saken kan bli henlagt eller det er foretatt en påtaleavgjørelse mot en person. Rettskraftige avgjørelser baserer seg på en rettskraftig dato, som er ført dato for endelig avgjørelse. Dette betyr at noe av det som måles som påtaleavgjort eller rettskraftig avgjort i 2023, er registrert inn i 2022 eller tidligere. All statistikk viser en årlig utvikling, men utvalget av saker er forskjellig for de ulike statistikkene, og må derfor leses uavhengig av hverandre.

Alle saker her er registrert med ett eller flere hatmotiv, men avgjørelsesstatistikken sier ingenting om hatmotivet er oppklart eller pådømt. Avgjørelsen for motiv/straffeskjerpene bestemmelser registreres ikke i PAL for STRASAK.

4.1. Påtaleavgjørelser

4.1.1. Oppklaringsprosent

I 2023 ble 44,5 % av alle påtaleavgjorte straffesaker oppklart. Det at vinningskriminaliteten har økt kan være en medvirkende faktor. En anstrengt etterforskningskapasitet i stort kan også være medvirkende til at flere saker er henlagt.

Det ble oppklart 456 saker i fjor som er en økning på 6,6 % mot 2022, med 426 oppklarte saker.

Tabell 18: Påtaleavgjørelser 2018-2023 og oppklaringsprosent. Anmeldelser med hatmotiv i Norge.

Saksbehandling hatkrim	2018	2019	2020	2021	2022	2023	22-23 %	2023 vs. 2018-2022
Påtaleavgjorte saker	586	744	804	834	891	1115	20,1%	44,5%
Oppklarte	255	322	382	372	426	456	6,6%	29,8%
Oppklaringsprosent	49,8 %	48,1 %	52,5 %	49,5 %	51,8 %	44,9%	-6,9%	-5,4%

Tabell 19: Oppklaringsprosent per politidistrikt. Anmeldelser med hatmotiv i Norge.

Oppklaringsprosent distrikt	2018	2019	2020	2021	2022	2023
201 Oslo politidistrikt	46 %	47 %	50 %	43 %	47 %	42 %
202 Øst politidistrikt	55 %	63 %	57 %	55 %	56 %	42 %
203 Innlandet politidistrikt	48 %	61 %	63 %	40 %	55 %	38 %
204 Sør-Øst politidistrikt	45 %	54 %	60 %	56 %	55 %	53 %
205 Agder politidistrikt	49 %	50 %	55 %	45 %	56 %	50 %
206 Sør-Vest politidistrikt	51 %	29 %	55 %	53 %	51 %	49 %
207 Vest politidistrikt	54 %	43 %	32 %	62 %	47 %	35 %
208 Møre og Romsdal politidistrikt	67 %	60 %	43 %	53 %	45 %	48 %
209 Trøndelag politidistrikt	36 %	36 %	55 %	48 %	59 %	38 %
210 Nordland politidistrikt	63 %	48 %	56 %	64 %	44 %	67 %
211 Troms politidistrikt	55 %	62 %	57 %	50 %	54 %	57 %
212 Finnmark politidistrikt	75 %	30 %	63 %	50 %	63 %	60 %

4.1.2. Saksbehandlingstid

Det er stor variasjon i saksbehandlingstiden for oppklarte saker mellom politidistriktene. I 2023 skilte Troms politidistrikt seg ut med kortest saksbehandlingstid. Sør-Øst og Agder politidistrikt har redusert saksbehandlingstiden i 2023 sammenlignet med 2022, mens Oslo politidistrikt har økt saksbehandlingstiden noe. For Norge sett under ett tok det i gjennomsnitt 116 dager før en sak ble oppklart, en nedgang på fire dager sammenlignet med 2022. Tallene for de siste seks årene viser en nedadgående trend i saksbehandlingstiden for oppklarte saker.

Tabell 20: Saksbehandlingstid på oppklarte anmeldelser 2018-2023 i anmeldelser med hatmotiv i Norge.

Saksbehandlingstid oppklarte saker	2018	2019	2020	2021	2022	2023
201 Oslo politidistrikt	164	142	112	97	66	88
202 Øst politidistrikt	174	161	143	143	168	140
203 Innlandet politidistrikt	140	116	95	95	127	125
204 Sør-Øst politidistrikt	188	117	140	190	228	117
205 Agder politidistrikt	90	124	126	129	165	113
206 Sør-Vest politidistrikt	174	167	226	122	149	151
207 Vest politidistrikt	93	97	179	174	95	145
208 Møre og Romsdal politidistrikt	88	91	165	153	40	234
209 Trøndelag politidistrikt	119	107	132	59	98	109
210 Nordland politidistrikt	154	170	95	120	36	100
211 Troms politidistrikt	138	137	94	96	96	66

212 Finnmark politidistrikt	133	69	66	38	118	227
56 Kripos	0	0	0	0	0	0
Særorgan/annet	0	0	517	0	363	0
Antall dager totalt	150	137	136	124	120	116

Tabell 21: Saksbehandlingstid på ikke oppklarte anmeldelser 2018-2023 i anmeldelser med hatmotiv i Norge.

Saksbehandlingstid ikke oppklarte saker	2018	2019	2020	2021	2022	2023
201 Oslo politidistrikt	108	86	67	59	55	35
202 Øst politidistrikt	123	105	173	176	105	94
203 Innlandet politidistrikt	78	76	93	150	115	155
204 Sør-Øst politidistrikt	61	69	127	38	105	113
205 Agder politidistrikt	133	114	215	108	83	51
206 Sør-Vest politidistrikt	100	102	122	139	59	68
207 Vest politidistrikt	138	120	120	111	97	103
208 Møre og Romsdal politidistrikt	66	149	158	111	183	70
209 Trøndelag politidistrikt	75	64	130	86	96	69
210 Nordland politidistrikt	196	76	78	103	110	99
211 Troms politidistrikt	92	121	92	110	88	84
212 Finnmark politidistrikt	138	72	148	87	71	178
56 Kripos	0	0	163	0	0	0
Særorgan/annet	0	146	0	0	194	0
Antall dager totalt	106	92	111	93	81	69

4.1.3. Avgjorte anmeldelser

I 2023 var det en økning på 35,1 % i antall rettskraftige avgjørelser sammenliknet med 2022. 1117 anmeldelser ble avgjort i 2023 mot 827 i 2022. Det var totalt 269 saker som ble henlagt på saksnivå, mens 846 saker ble avgjort mot person.

Tabell 22: Rettskraftige avgjørelser 2018-2023. Anmeldelser med hatmotiv i Norge.

Utvalgte avgjørelser på saksnivå	2018	2019	2020	2021	2022	2023	22-23%	2023 vs 2018-2022
Henlagt på saksnivå. Ulike årsaker.	125	172	139	190	188	269	43,1 %	65,2 %
Manglende oppl. om gj. person	96	125	107	140	144	207	43,8 %	69,1 %
Ikke rimelig grunn til å undersøke	13	16	16	24	22	25	13,6 %	37,4 %
Ikke straffbart/ikke bevist straffbart	9	10	10	19	10	26	160,0 %	124,1 %
Kapasitet	3	7	4	4	6	2	-66,7 %	-58,3 %
Andre henleggelse	4	14	2	3	6	9	50,0 %	55,2 %
Avgjort mot person	415	554	641	632	637	846	32,8 %	46,9 %
Andre avgjørelser	5	1	3	2	2	2	0,0 %	-23,1 %
Totalsum avgjorte anmeldelser	545	727	783	824	827	1117	35,1 %	50,7 %

Hatkriminalitet i Norge 2023

Utgitt: April 2024

Utgiver: Politidirektoratet og Oslo politidistrikt